

Riskhantering för hållbar utveckling

Mikael Karlsson, PhD
Ordförande Naturskyddsföreningen
Ordförande EEB

Hållbar utveckling – konventionell syn

World Commission on Environment and Development:

“... meets the needs of the present without compromising the ability of future generations to meet their needs --- from environmental, economic, and social perspectives...”

Definitioner fokuserar ofta på förhållandet mellan naturliga och sociala system:

- gränsvärden
- 'maximum sustainable yield'
- bevarande av olika former av kapital
- resiliens

Men, farliga – och okända – kemikalier finns nästan överallt

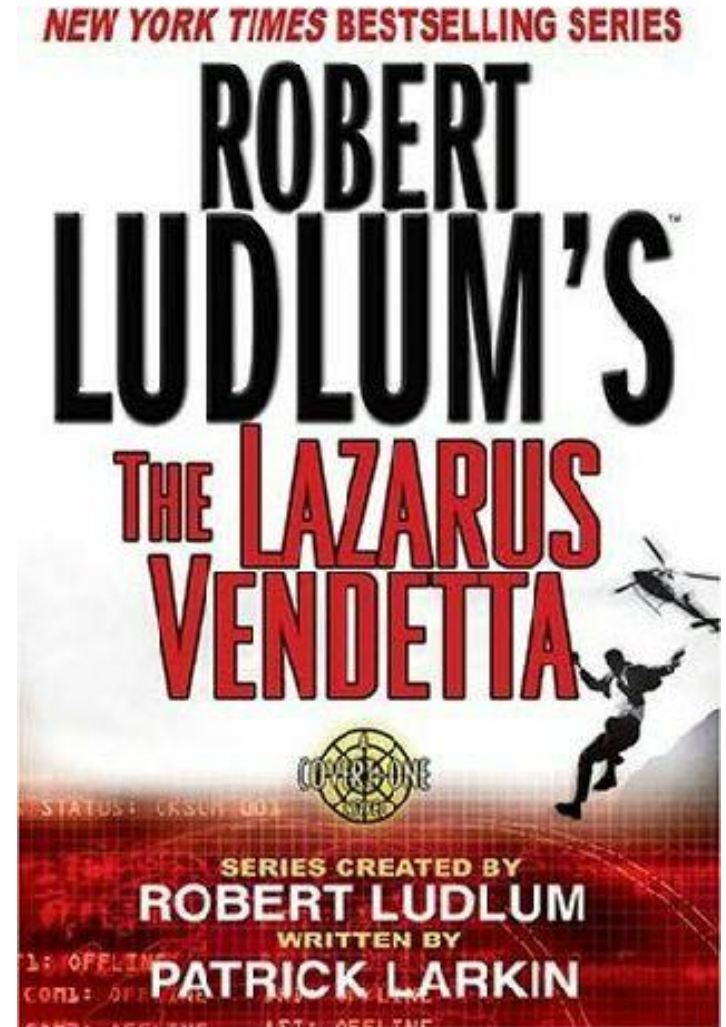

Nanomaterial – som är på gott och ont – vet vi ännu mindre om

Water

Clean water any time, any place

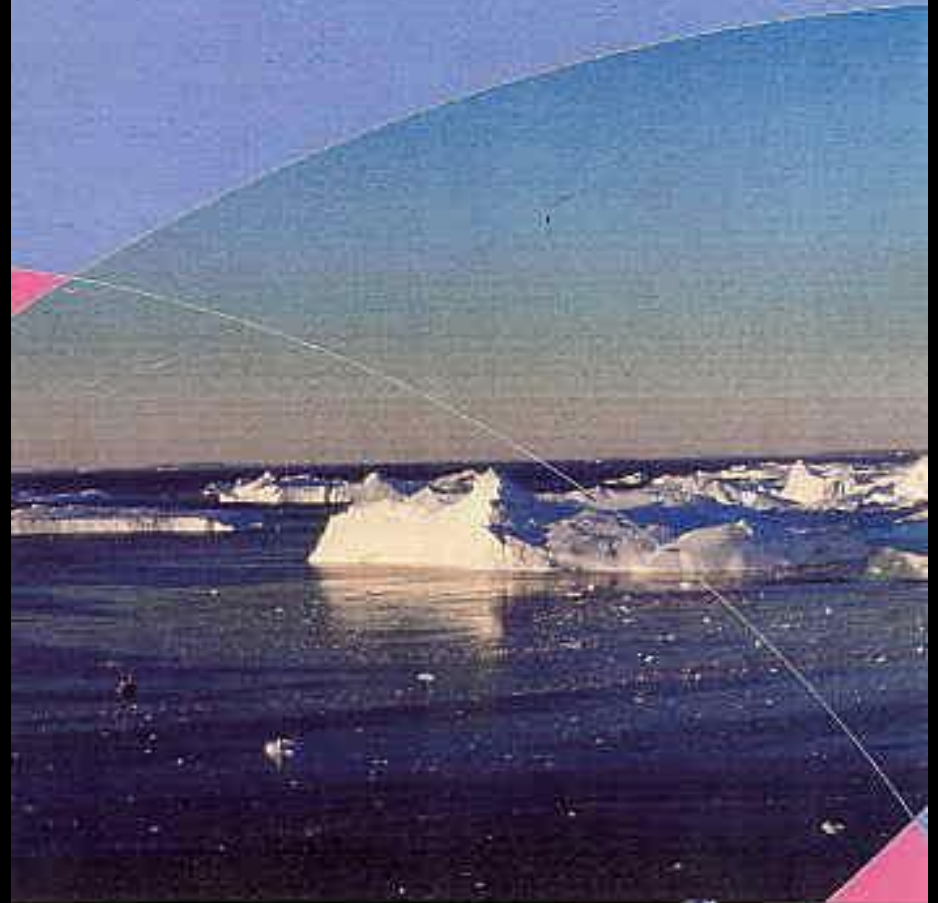

Lär vi av historien?

Environmental issue report No 22

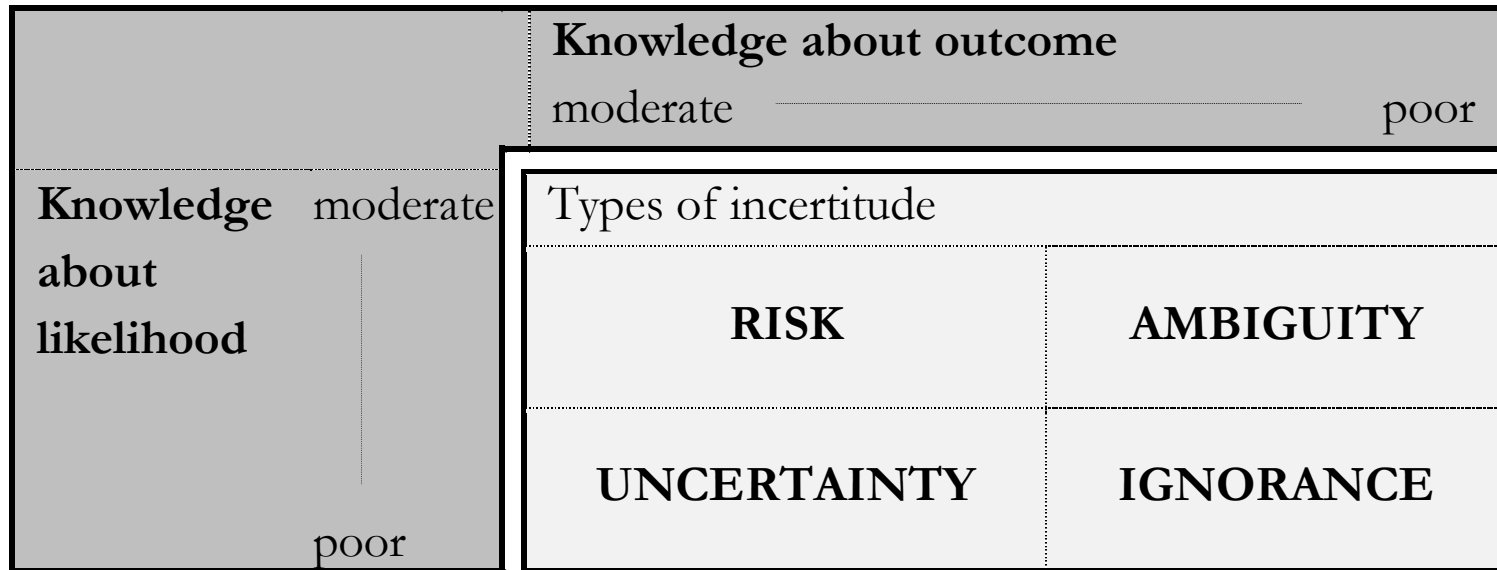
Late lessons from early warnings: the precautionary principle 1896—2000

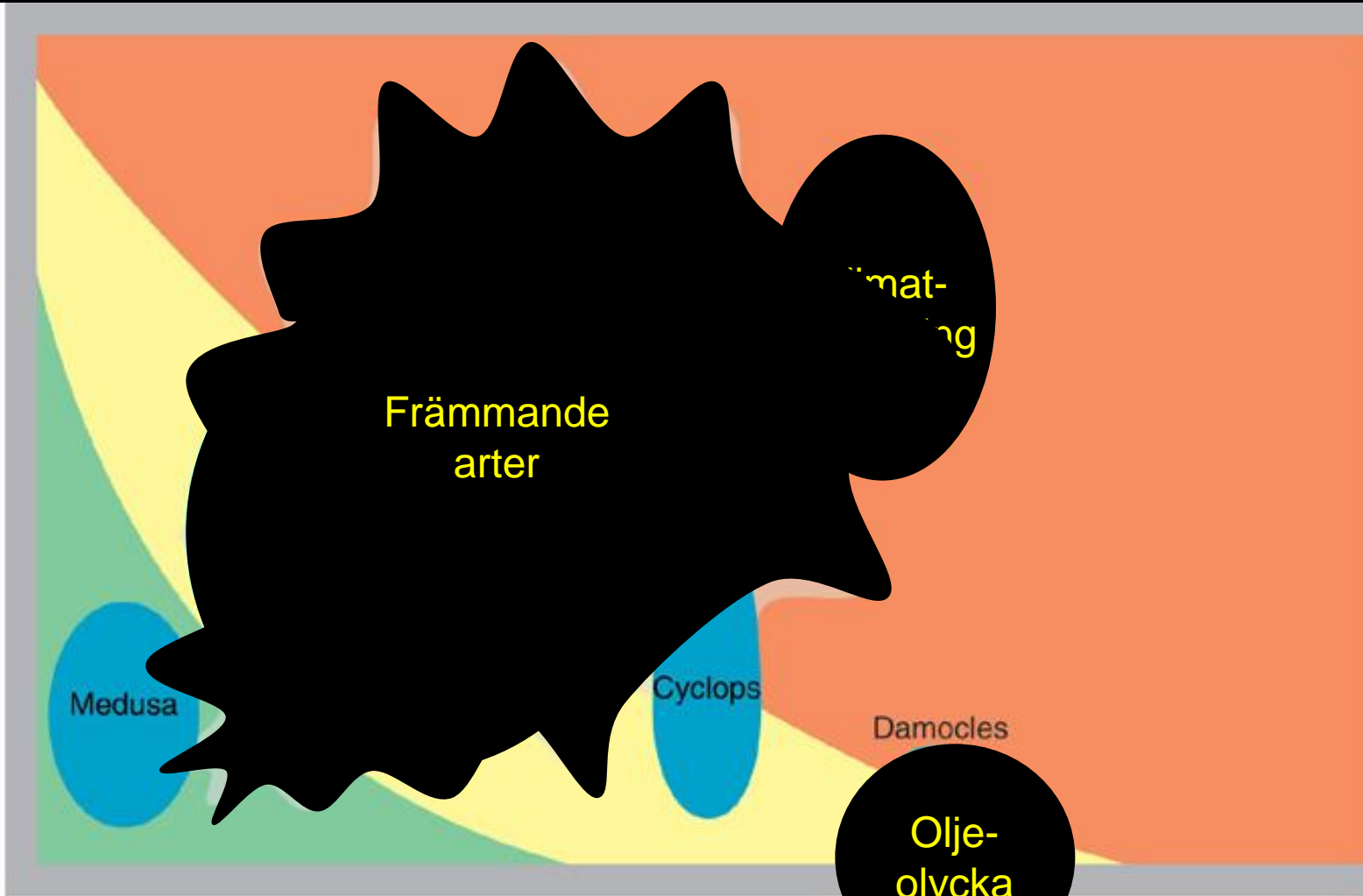
European Environment Agency

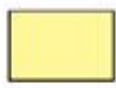
Utmaningen för konventionell riskanalys

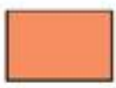
Probability of occurrence

Normal area

Intermediate area

Intolerable area

Beyond definition

Classes of risk

Pandora risk class:
Only assumptions are possible as to probability of occurrence and extent of damage

Extent of damage

Ett kompletterande synsätt vid komplexa miljörisker

Sociomiljörisker karaktäriseras alltså ofta av

- osäkerhet
- kontroverser

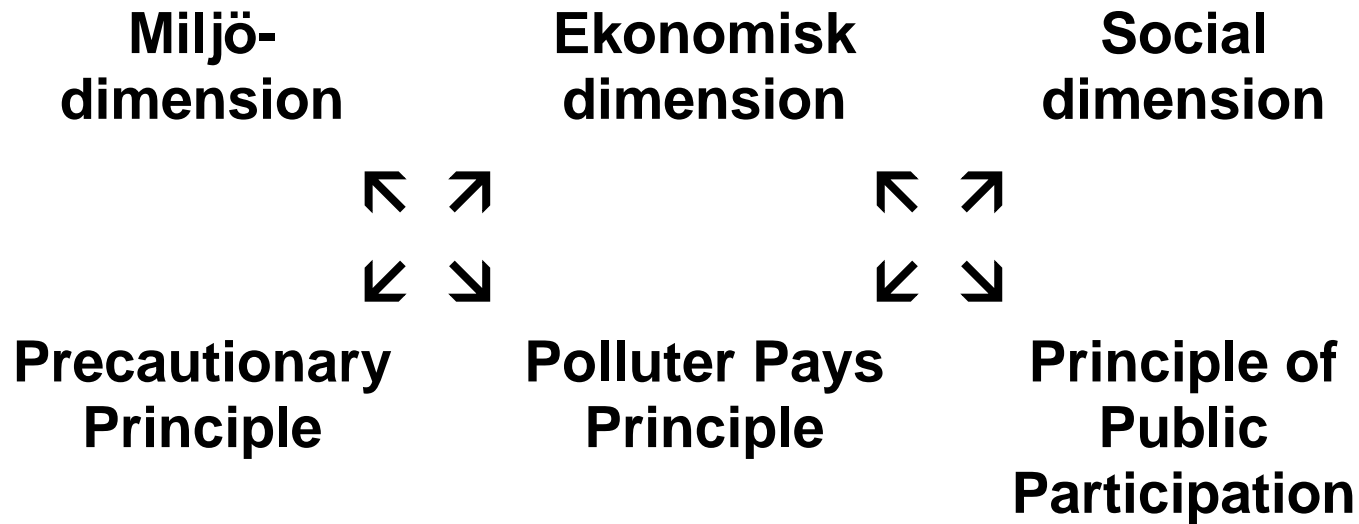
Ett kompletterande synsätt att operationalisera hållbar utveckling i termer av

- hållbara förhållningssätt inom samhället

Detta handlar i grunden om synen på

- kunskap och risk
- demokrati och beslutsfattande
- fördelning och ansvar

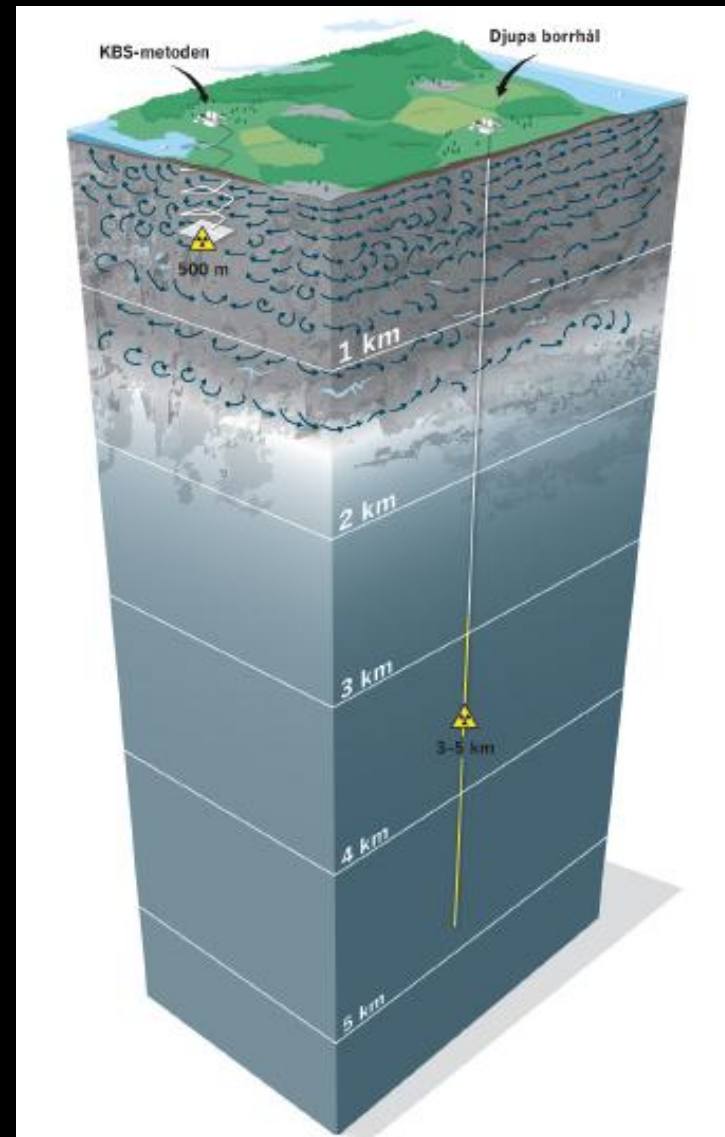
Principer för hållbar riskhantering

Operationalisering av försiktighetsprincipen

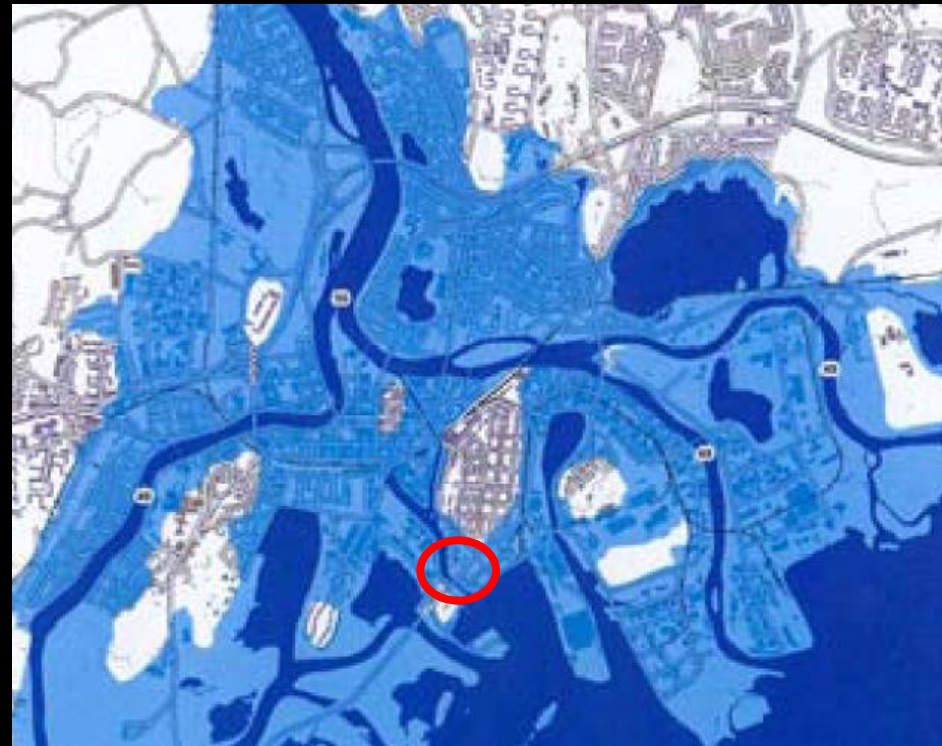
- **Huvudtolkning i internationella miljöavtal:**
  - ‘if there is a threat, which is uncertain, then some kind of action is mandatory’.
- **Innebörd för hantering av miljögifter kan vara:**
  - Gruppklassificering
  - Inneboende egenskaper
  - Försiktighetsbaserade åtgärder
  - Nya kriterier för beslutsfattande
  - Omvänd bevisbörda

Kan ni tänka 100 000 år fram i tiden?

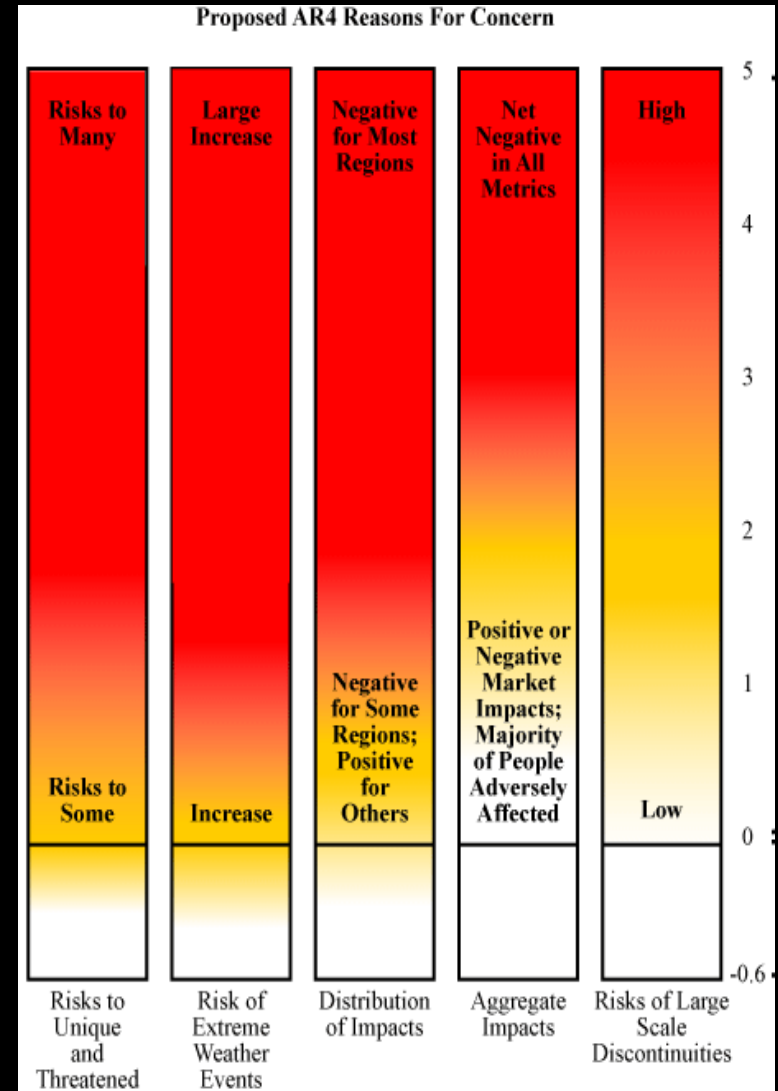
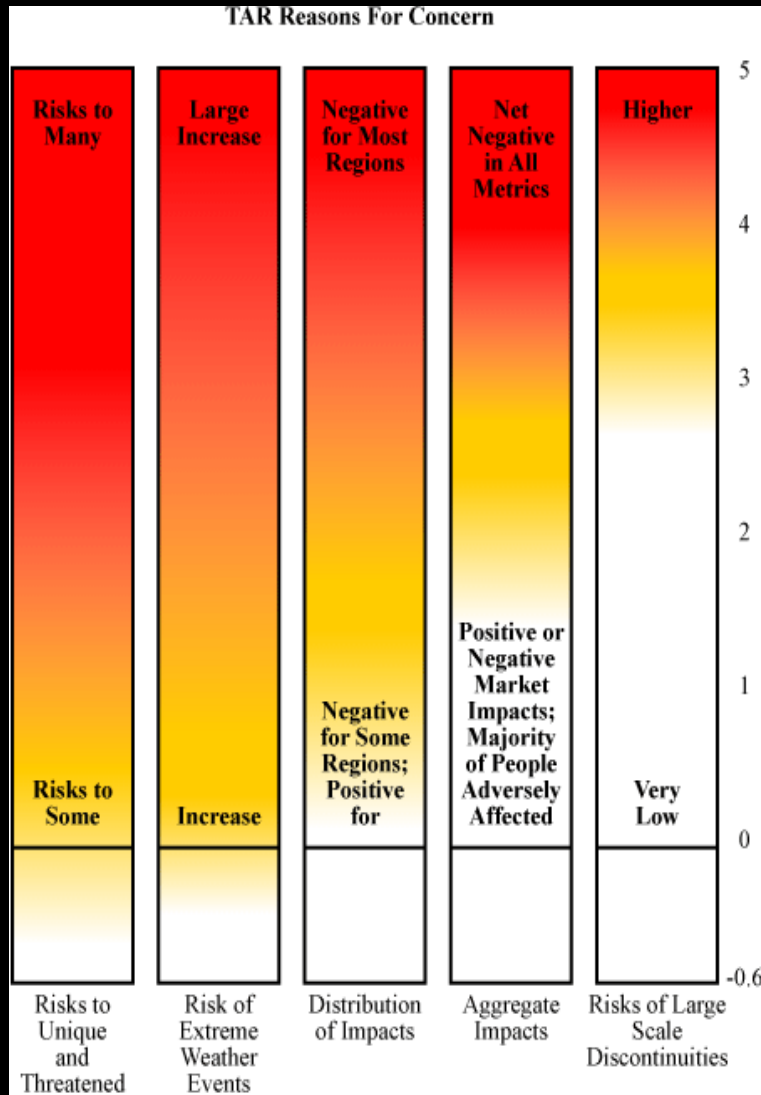

Klimatanpassning?

Klimatförändringen värre än väntad

Samtidigt minskar utsläppen oväntat snabbt: det finns hopp!

